

Pasquillus Testament /

ten zijn Fablen noch droomen/
Deur den Paus toegelat eñ ghedruct in Roomen/
Aen v Nederlants volck /ghelonden voor memorie/
D ouer de Spaegiaerts wenschede eewige victorie

Deur den Incerim blift Duytlandt in eenichede/
Soo sal oock Nederlandt deur den Religions-vrede.

Anno. M. D.Lxxix.

Pasquillus een goet helt Italiaen gheboren

Groet de Staten des lants Belgica wtvercoren,
Ende bidt Goet almachtich dat hy alle valsche herten
V Vilonder vlieden wtroeyen met schande en finerten.

Ken den Coninck van Spaengien.

Princk van Spaengien groot / en seer machtich Prince
Wae roemt dat ghy toelaet dat Belgica v Provincie/
So weer (al teghen rechte) deeltich verdeckt reet/
Ende v onnoef volck vermoont en ghepilleert?
Is het om datse niet en willen obedieren
v Tyrannen die hun Privilegien violieren?
Oft dat v Seuerneurs hoornodich ende sel
Dun hebben wis ghemaecte dat si waren verbel?
Doomaer sy zijn seer wjs te ichouwen sulcke beken,
Ende te weder staen haer bloedighe tempeken.
Hadden ander in tijts oock als sy lieden ghedaen/
Haer liberteyt voo waeren waer so niet vergaen/
Ick sorghe seer en ghy in tijts niet toe en siet
Dat v Belgica sal noch lieden swaer verdriet
Ende dat ghy noch sulc vernalendighen d'ure
Dat ghy ghelouue gaect d Inquisitie sture
Ende haerlieder hoof den schalchen Paus van Roomen/
Die al tijts toe noch toe v heeft ghepaect met brosmen/
Ende daerom sal hy (wert Belgica verckroep)
Sijn Annaten verliesen ende werden heel beroep.
Siet dan wel toe in tijts laet v niet meer becouten
Oft ghy sulc v hoorcheyt verliesen deur v fouten
En reputatie groot die de Staten niet vieden
Houden in eeren houden waert ghy te paepen niet reden.
Doet dan vertrecken haect die Spaengiaerden/ Marannen/
Moorders / en Suggheers boos/ als verraders ghebaemen/
Op dat die Staten haect al sonder molestatie
Nochten epuden d'accoort vande Pacificatie
Ander middel dan dit en hebt ghy niet om stellen
Belgicam / dat so claer/ ende v groot gheschillen.
Ghy moet oock laten toe want ten is gheen onrede/
Op datmen leue in peps/ den Religions-riede.

2. g. Want

Anno M. D. C. LXXIX.

Want eerfen en ghy mernt dus te continueren
v crachte gheft/ ende goet fal so diminueren.
Dat ghy teghen des Turcke groote crachte en alarmen/
Gheen macht hebben en sult om v lande te beschermen.
Ghy sult oock and er volck van hittiger nature
Dan v verclaide te zyn verweken tot opure?
Om te schouwen tgheweelt en tyannicheit handen
Van d' Inquisitie sel haerlic ende v yppanden.

Ken mijn Heeren de Praelaten her eerste Hoof vande Generale Staten.

Ghy Heeren en Praelaten die de Kercke regereet
Van Christus/ soo ghy segt volck hem dan/ en vfeert
Sijn institutie goet/ schouwt houder die en crachte/
So sult ghy van het volck zyn bemint en gheacht.
Preecht Godts woort supuer wt/ volck v postelen naer
So sal een pghelijck met v wesen voorwaer
Leet so dat voor den Mensch tichoon schijnende licht
Van v goet werck so blinke openbaer int ghesicht/
Dat gheert worden mach/ Gode den Hemelschen vader/
Soo sult ghy zyn dato clare/ seer beminde allegader.
Hoe comet dat het volck v leeringhe dus schout
Ende van al dat ghy preecht luttel oft niet en hout?
Tis om dat ghy altoos hun voorhout Godts ghebodt/
Daer ghy van vsette alst/ daerom duncket hyn spot.
Ick wagh v wleinen siet heen/ daerom meer triumpheert
En besliten meer goets/ dan ghy mijn goede Heeren?
In sieden hijsen groot/ hebt ghy pceden en houen
Ende schoone Jongwits/ wat soude ghy meer behoeyen?
Waer toe dient desen pacht/ ghy die behoort te zyn
Een exempel van deucht/ om darime te voiden sijn/
Al dit goet dat ghy beside/ dat ghyt verstaet
Te v gheweelt ghegunt/ niet om te houwen staet
Als die weereliche doen/ maer om dat ghy den goeden
Soude doen aelmoellen groot/ en Christus leden vouden.
Heter dan v abuyfen en hout Godts woort in teren
So sal een pghelijck veel houwen van v leeren.

Mat. 5.

Ghy zyt seer wel bedacht/ gheweelt te consenteren
Datmen den Spaegnaer sou metter macht resideren?
Ende dat ghy eenich blyft met de ghemeynte en adels
Want hier v eue sullen sy v wesen favorable/
Hout dan met hun accoot/ ende in trouwe stantachtich
So sult ghy dato clare/ wesen vpan syn machtych/
Maer dat ghy v dus selt teghen de ghemeynte clare
Dat sal v leiten meer dan ghy en meynit voorwaer/
Ende sal oorlake zyn/ ist dat ghy meer soo doet
Dat sy hoe lanc/ hoe meer sullen staen naer v goet.
Meynt ghy dat sy alsoo eenemaal hebben vergheten?
Met wat scherper roeden haer vrienden sijn ghesmeten?
Deur tmoordadich plaetaet des Kiepers/ welck noch sal
Wesen de incke oorlake van uken alder val.
Maer wilt ghy wijselijck doen/ doet so ick v sal radpen
Soo en sal tghemeyn volck niet meer op v soo craeyen:
Tis dat ghy hun berofft dat ghy het lants weluaren
Ghheuypt sonder ngt soecht met hun te bewaren.
Ende siet toe in tijts dat ghy in v sermoenen
Niet opserich en preecht/ want quact doet qualijck loonen.
Laet bliken dat ghy niet en wilt zyn obstinaet/
Ende dat ghy trecht des lants/ meer dan des Paus voorstaet.
Heter al v abuyfen/ eer tquact waer en tempeeste
Vande ghemeynte ende Gode/ valle op v minst en meeste.
Preecht Godts woort supuer wt/ sonder hynen of tieren/
Ende soecht meer zyn rijck dan v huys te verciereen:
Dan sal Godts bruyt voorwaer/ zyn ghemeynte ende Kerche
Floueren/ alsoo langhe als ghy dus goet te wercke/
Anders besorghc ick seer dat v Gode sal beletten/
Maer te singhen/ oft doen/ sullen vespren en satten.
En voot conchise onthout van my also wesen wient
Soo lang he als Spaensich volck heerliche hult ghy zyn onbemint.

Kenden Edeldom het tweede lid vande Generale Staten.

Ghy edel Heeren woom syt wijselijck bedacht/
En selt alleen op God wesen troost/ crachte en macht/
Want

Ghy

Want

Want den Coninck ghy kent daer ghy hebt met te horen/
En d'Inquisiteurs aert met haren schoonen pardoene/
Egmont en Montigny v met vboeders/ oock woone/
Ende Segues eplas hebben ghy vooft hant some/
Siet toe datse v niet cryghen in haer slawen
Want als hun fullen v dooden en benauwen.
Ghy hebt den middel om om hen te weder staen/
Wilt ghy bliuen arcoort/ en met liefden voortgaen/
In v voornemen gaet/ bliuende al tijt ghetrouw/
De ghenevont/ die oock niet en sal weien stouw.
Ick sprecke tot de goede en gheuevont Patriotten/
Ende niet tot de ghene die met religie spotten
Want sy upanden sijn van Godt en ghenevont alle
Daerom siet toe in tijts eerte v brenghen ten valle/
Hebt al tijts dooghe int seyl ende waecht daer beneuen
Want den vyant / can hy/ sal v al nemen cleuen.
Ghy hebt in wuerract (splaes) noech veel verraders/
Die hun hawwen met schijn als tants vanden en vaders/
Die welcke als ghyse kent/ dit is den beken raet/
Dat ghyse in derde sterck want doode en doen gheen quack/
Maer wilt ghy dus al tijts de verraders verschouwen/
Met verraet sullen sy voortuaten en v loonen.
Strijde dan vaillantsich als edelmannen coen/
Want die voot/ tants recht vecht die en can niet misdoen/
Den Coninck sal seer wel ten lesten zynen vrient keuen/
En die verraders oock die zyn lant aldus slymen/
Maecht datmen van v spreect wilt wome acten bedijuen/
Ofte slauen suldy van Spangiaerts al tijt bliuen/
Jaecht van v die ghy hant opoerich en vol twiffen/
Of die merre daer zyn verraders oft Joanniken/
Godt bewyft v certepn dat ghy vecht voor goey saechen/
En dat hy v wil zyn goerheyt noech doeden sijn saechen/
Nu hy v hantwerpen met haer sterck Casteel/
Deur zyn ghenade goet/ heeft gheleuert ghy heel/
Swaerteft doch zeer wel want daer aen is ghelegghen/
De heel vluuert des Tants/ Agerte dan ghy eer deghen/
Doo veel ander vertracts/ welck Godt v ondrecht heeren/
Swaerft v oock/ dat hy tants vluuert wil vermeerren/
Behent Godts gauen dan hout trouwe cleyn/ en groot/
Hy sal v helpen optieleke wt v upanden noech

Als hy die wil verlaen die Spaensche bloedighe honden/
Die v souden vootmaer sonder hem hebben verhouden.
Sijst samen eendachtich/ ende sonder ghenade/
Wilt de verraders al helpen tot allen quade/
Ende die niet en wil de Parifficate houwen/
Want v salicheyt staet op eendachtich en betrouwen.
Ick verlaet dat ghy hebt by edier gheboden/
Dat al die gheen die zyn by den vpsadt gheuloden/
Souden wesen verlaert slants vyant en rebellen/
Erreuterse dan/ so salmen v lof vtinnellen :
Ende taecht oock al om wt de steden tghelshups/
Welck niet en is beken want sulcx macht v confus/
Den tijt is nu alsoo datmen moet wien en schouwen/
Alle die teghen slant wat quarto soecken te houwen.
Noch moet ick v also vntem een sake honden vout/
Ende bidden dat ghy die instet wel ter heur/
Want v rer hangter aen/ v goet/ isf/ ende leuen/
Ende de liberteyt van theel landt daer beneuen/
Dat is : Dat ghy voortken een baste niet de ghenevont/
En totter doot vootstaet woyende haer verclepnt/
Want zyn zenuwen en bloet van v/ haerlieden hoot/
Deur de welcke ghy leeft en sonder hun sijn ghy doot.
Kaden en wil ick niet datmen de goede Prelaten/
Die standt recht vore staen/ ende reformeren laten/
Men heel versten sal / maer segghs dat niet en hoort/
Dat so hun des Trichs saken sullen morpen wy voort/
Maer mijnen raet is wel datmen naer woerch sal loonen
Alle die den vpsadt des landts willen verschouwen/
Kengaende den Cardinael van Lupck v goede ghebur/
Die den Spangiaert vootstaet/ ende spijst op dese vie/
Den Paus begheert op v om v schade te verhalen/
Dat ghy hem doot op tieke het ghelach wel beralen.
Godt heeft v sien ghefelt om het swoert te ghebruycken
Ende t' Schercklich volck om viede te ontluycken
Beschermt v vmoedich dan slants recht ghy edelmannen
Mer die ghenevont cloeck teghen alle vyannen.
Ghy hebt zeer wel begoet/ en be te sijn bekenden/
Hout ghy trouwe en arcoort met v goey behenden/
Iaer v veruieren niet doot/ eer ghiericheyt voot/
Want den vpsant kistich soeckt v isf/ ende v goet/
De

Gewijst dat ghy bemint v eere ende slants weluaren
meer dan de werelt goet / soe sal v God bewaren.
Wilt de ghemeynte toech die v ghetrouw sal wesen
helpen wt haren noot / soe weet ghy slamen ghenesen.
Ende wilt alle Staten in deuyden reformeren
Want Fiesde, en goet recht doet alle landen floeren.

Nende Ghemeynte het derde Tude vande Generale Staten.

Hou ghy vrome Ghemeynte van Selgicia laeyt ghy?
Ten is gheen droomens tijt noch brastens gheloofst my /
Maer waecht en siet toe ontjout wel mijn aduise /
Dat tusschen v gheen twiſt noch tweedracht op en tijle /
Ende wat ghy toech doet blijft accoordt / en houdt vrede
Want accoordt is de crachte van landt stad en stede.
Den vromen adeldom staet by en gheeft ghehoort
Also langhe als si doen voor / uſier hun devoir
Staetse doech by naer v macht met tijt goet ende gelde
Op datse den vyant verſaghen wt den velde /
Want weer v Creyghswolck niet betaelt verſaert my wel
Sy sulden v veel meer misdoen dan Spaegniaerts sel;
Blijft slamen wel accoordt en ghetrou totter doot
Soe en hebt ghy datse claer v den vyant gheen noot.
En laer v sien niet meer bedrieghen deur de listen
Van veel die onder v sijn goede Spaignolisten /
Bedenckt alreſte wel wat ghy al hebt ghelieden /
Tantwerpen inde Stadt / Raerden, en ander steden /
V beghint is goet / hont ghy soo wel volinden
Ende maechen v quise alle Spaigniaerts goep vanden;
Tij en goet verliest ghy / ontjout vsp wel dit woort
Ist dat ghy niet met trouwe in liesden blijft accoordt.
Siet wel toe dat v gelte voortaan niet meer en comme
In handen vande gese diet onnuerlijken brenghen omme /
Gheuet ghetrouwe Sorgers die ghy kent in v palen
Die trouweijck het Creyghswolck alle maenden betalen;
Soe sult ghy Capiteynen vinden naer v behaghen /
Die voor het slants weluaret tijt en goet sullen waghen /
En sult met mindere coſts ende valre uwe vyanden
Gruetchten / ende met eere verſaghen wt de landen.

Deuyt

Deur goep ordene ende accoordt wiesſen de landen op
Desorde ende discoordt maechte arme en berop /
Ghy hebt deur Godes wil de wapenen inde handt
De verraders moet ghy wech helpen wt het landt.
Discipline obserueer al ziet ghy broeders en neuen /
Oft riu al kinderſpel / goet hangre aen en leuen.
Ick ben out ende coude / mismaecht van leden seer
Maer nochtans gaue ick daerom minen neuse en meer /
Dat ghy al slamen waer seer goep Euangelisten
So seer vrees ick toeraet van boofse Papiſten.
Waecht neerſich darv en nacht ghelijck als Argus dede
Ende maecht dat ghy blijft meeter van alle stede /
Houtse voor vpyand al die niet en moghen liden /
Darmen zün beske doet om het Landt te beuyden;
Tis meer dan tijt voortaan dat ghy behoort te kennen
Alse die Spaignish ghesinde / doctse verrennen.
Reformatie waer goet onder die generael Staten
Datse soo niet en werden gheregeert van Prelaten /
Want ten betaemt hun niet te raden oft te moepen
Wat der Sologhe aengaet / oft weereltliche goepen.
En verſchoont toech niet meer / die ghy kent dat die landen /
Soecken in slauerwe te bringhen van v pyanden;
Dit is dar v bedecht en bringt om lpf en goet
Dat ghy van haer lief derſem te veel in v deech doet.
Kengaende den Adelom die ghy suspreteert /
Ende sekerlijck weet dat slants raet suscreteert
Ick segghe v (wie hy is) ghy behoort sonder letten /
Ende sonder respect / sijn voornemen te pletten;
Ende in stede van die nemen goede Patriotten
Die ghy kent inden pris niet hebben meluen oft motten;
Hout v aenden Adel die ghy hier weet niet sparen /
Tij en goet om slants recht en vpydam te bewaren.
Houdt stercke wacht alreſt by daghe ende by nachten
Want verraders zün veel daer moet ghy v voor wachten /
Gewijst dat ghy macht hebt en beront Gode den Heere /
En hout v Capiteyns en Colonnels in eere.
Loeft Gode dat hy v heft in handen ghegheuen
De wapenen al ont / dwelck v pyant doet beuen

Legte

Legste nimmeneer af wat ghy doet, tñn betraders
Des lants diet v raden al waerent oock v vaders:
Houtse inde hande aldoes te ghen vmanen wort/
Gode woort en staets wel ieret beskerkende euen gheceet
Inder middel voormae en helu ghy been dan dieen
Om te leuen ghecut ende bliuen in v eien.

Tot de Coronellen en Capiteynen der Ghemeynten.

Ghy Heeren Coronells/Sulden/en Capiteynen
Vendragers/Comptarls/te geerders diet wel in vrien
Gecrouwe Patrioten/toont dat v God ghegheuen
Heeft het sweert inde hant om Spargnaren te doen beuen.
Bewaert de Poorten wel en doctels uwer steden
Want ghy hebt onder v vererders vol schalchheden
En lustert toch niet meer naer des vpanits peynmakers
Want het zyn meekendeel bedneger en mootwakers
Den peys die ghy sult hebben van Spargnien dats de doot
Ten sp dat ghy met cracht weerstaet hun weetheyt groot
Eer alreus en bemindt v ghereouwe Magistraten
Die ghy oock ontcon vintd lesse af van heure staten
Hebt oock sonderling acht op al die Pensionaren
Die der ghemeynten gelt meer soechen dan dwelvaeren
Te sijn hueringhen die v met schalchheit wilken veruueren
Maecte v sulche valck doch quier en beydt dagen noch vren.
Ghy moet wesen accoort en spienen ongheruyt
Want tis een quaet gemoet welck anders spieet dant peyl
Wijst dat ghy niet en zijt van Janus valche linderen
Ghrusvillicheyt en tweedicheyt die zint die v meek hindern
Wat meynt ghy toch te manen deur eenighe dissimulacie
Den vpondt soect v alle te brenghen in desolatie
Ien segghe v ist dat ghy elamen niet trecke een seel
Beckelen deur descoort sult ghy v lant iuwrel
V gheluck en weuaere hangt hier aen en lof mede
So ghy wel hebt gheproeft al uwerpen inde stede
Enthout toch minen raet goede mannen en vrienden
Oft ghy sult v dats claer slauen der slauen vinden.

WAR

Van Menschen moet ghy oock niet maken so grooten sceke
God en sp uwen roock ende hope alder meelic.

Alenden Prince van Oragnien.

Vernaerde Prince goet vol d'richde en wil huyt groot
Prince wiens heet v konstant wullen noot
Ick en soude uwen loff voormae niet rouwen volschijuen
Noch v ghetrouwichpey ende manlyck bedruuen.
Welk factis en heeft deur zyn valktrichede
Noch de prin oock noot voor den sionepnen bede/
Doo veel als ghy voortwaer voor Ghegria allt blycht/
Deur v neerlicheyt groot/Gode diet lo slucht/
Ghy zyt ende hebt ghetreck den suen van haer rochiaren
Gode den heere wil v beschermen en bewaren
En wil uwen voorspoet also seer voo slact
Als den Spacnischen vpaat dien soecht te doen vergaen.

Men alle Sooghemeesters en Schepen.

Ghy Heeren Sooghemeesters Schepenen en Magistraten
God heeft v tien ghesteet hoof des volcks v lidmaten/
Op dat ghy onbeuolte soudt plegghen v officie/
Ende oprechtelijck doen een yghelijck goede Justicie:
Sonder taenken de staet oft pmanits qualiteyt
Want Gode haet eyghen bate ende partialiteyt
Verantwoort onbeuolte hyn libertept ende reche/
Te ghen een yghelijck sonder taenken heet oft knechte
Een wys hoost dat is claer behoort soeghe te draeghen
Dat zyn lichaem oft leden ouer hem niet en claghent
Want worde de leden oft die chaem onghesont
Thoost moet den meesten last draeghen tot alder stont
Bewijst dan metter daet licur yeden dan moeghen
Dat ghy met gantscher heeten voor hun wchiact wit soeghen
Hun hope staet op v ghy en kunnic oock niet der uen
helpse dan om Godes wille cefse van armoepe struuen

WIL

Alk d'waem yet ghebrecht oft eenighe vande leden
 Dan loopen om secours tot het hooft met gorp reden.
 Wat behoort dan te doen een oprecht hooft ende wds?
 Al dat hem moghelijck is met vaet ende goet adujs:
 Op datse eensamentlijck met gorp vdrre en eendracht
 Dat selue in allen noot oock vboonen hun macht/
 Want daer gheen hede en is tusschen hooft ende leden
 Sep moect se vergaent in leste onthoue mijn reden.

F. I. A. I. S.

Ordonantie en

rechte middelen aen al-

len liefhebbers des Va-

derlants/ ende aen alle vrome

Soldaten die om victorie

vechten.

bemint Oraigien,

Met gherouwer heren

Contra het Spec en hannen

WILHELMUS DE WIT

1579.

Met vrome Crichlanechten

saluen Victorie vechten.

Per J. D. D.